

ЗАКОН ЗА ПАСИШТАТА

Редакциски пречистен текст ¹

I. ОПШТИ ОДРЕДБИ

Член 1

Со овој закон се уредува управувањето, унапредувањето и користењето на пасиштата во државна сопственост.

Работите на управување, унапредување и користење на пасиштата (во натамошниот текст: стопанисување) се од јавен интерес.

Член 2

Пасиштата, како добро од општ интерес за Републиката, се користат под услови и начин утврден со овој закон.

Член 3

Пасиште, во смисла на овој закон, е земјоделско земјиште обраснато со трева, чие искористување се врши најрационално со пасење на добиток и косење, и земјиште што се наоѓа во близина на населено место и служи претежно за изгон, одмор и делумно пасење на добиток.

Под пасиште во смисла на овој закон, се подразбираат и површини обраснати со трева поголеми од 3 ха што се наоѓаат во границите на шума, доколку не се наоѓаат во пребирна шума и во шума или делови од шуми во кои се вршат мелиоративни мерки и обновување.

II. СТОПАНИСУВАЊЕ СО ПАСИШТАТА

Член 4

За стопанисување со пасиштата во државна сопственост Владата основа јавно претпријатие (во понатамошниот текст: Јавно претпријатие за пасишта).

Со пасиштата во државна сопственост Јавното претпријатие за пасишта стопанисува така што да се сочува нивната површина и да се зголеми нивната вредност, да се обезбеди најголем прираст на трева според природните услови.

¹ Редакциски пречистениот текст на Законот за пасиштата, ги опфаќа: основниот текст на Законот, објавен во “Службен весник на РМ” бр. 3/98, Законот за изменување и дополнување на Законот за пасиштата, објавен во “Службен весник на РМ” бр.101/00, Законот за изменување и дополнување на Законот за пасиштата, објавен во “Службен весник на РМ” бр.89/08, Законот за изменување на Законот за пасиштата, објавен во “Службен весник на РМ” бр.105/09, Законот за изменување и дополнување на Законот за пасиштата, објавен во “Службен весник на РМ” бр.42/10, Законот за изменување и дополнување на Законот за пасиштата, објавен во “Службен весник на РМ” бр.116/10, Законот за изменување и дополнување на Законот за пасиштата, објавен во “Службен весник на РМ” бр.164/13, Законот за изменување и дополнување на Законот за пасиштата, објавен во “Службен весник на РМ” бр.193/15 и Законот за изменување на Законот за пасиштата, објавен во “Службен весник на РМ” бр.215/15, во кои е означено времето на нивното влегување во сила и примена.

Член 5

Владата на Република Македонија донесува програма за стопанисување со пасиштата за период од 10 години.

За спроведување на програмата од став 1 на овој член Јавното претпријатие за пасишта донесува годишна програма, најдоцна до 31 декември во тековната година за наредната година.

Со програмите од ставовите 1 и 2 на овој член особено се утврдуваат: природните услови и можности на пасиштето, негова обнова, развој, мерките за одгледување, заштита, унапредување и проширување на пасиштата и слично.

Јавното претпријатие за пасишта поднесува годишен извештај до Владата на Република Македонија за реализација на програмата од став 2 на овој член.

Член 6

Програмата за стопанисување со пасиштата од член 5 став 1 ја изготвува Јавното претпријатие за пасишта.

Член 7

Јавното претпријатие за пасишта ги дава пасиштата на користење на правни и физички лица (во натамошниот текст: корисници на пасиштата) по пат на јавен оглас во зависност од капацитетот на пасиштата.

Член 7-а

Директорот на Јавното претпријатие за пасишта донесува одлука за распишување на јавен оглас за давање на користење на пасиштата во државна сопственост, со претходно одобрение од Владата на Република Македонија.

Одлуката особено ги содржи следниве податоци:

- име, вид и намена на пасиштето што се дава на користење,
- капацитет на пасиштето што се дава на користење,
- податоци за местоположбата на пасиштето,
- времетраење за кое се дава пасиштето на користење,
- рок за поднесување на понуди,
- вкупна површина во хектари што се дава на користење,
- висина на надоместокот согласно со важечката тарифа на Јавното претпријатие за пасишта и
- други податоци потребни за спроведување на постапката за доделување на користење на пасиштата.

Постапката за издавање на користење на пасиштата во државна сопственост ја спроведува Комисија формирана од Владата на Република Македонија, а составена од седум члена од редот на државните службеници од органите на државната управа.

По потреба може да се формираат повеќе комисии за спроведување на поединечни огласи.

Владата на Република Македонија го објавува јавниот оглас во најмалку два дневни весници во Република Македонија од кои еден од весниците што се издава е на јазикот што го зборуваат најмалку 20% од граѓаните кои зборуваат службен јазик различен од македонскиот јазик.

Јавниот оглас особено ги содржи следниве податоци:

- име, вид и намена на пасиштето што се дава на користење,
- капацитет на пасиштето што се дава на користење,
- податоци за местоположбата на пасиштето,
- времетраењето за кое се дава пасиштето на користење,
- вкупна површина во хектари што се дава на користење,
- рок за поднесување на понуди,
- висина на надоместокот согласно со важечката тарифа на Јавно претпријатие за пасишта и
- други податоци потребни за спроведување на постапката за доделување на користење на пасиштата.

Рокот за поднесување на понуди е 30 дена од денот на објавувањето на јавниот оглас.

Понудите кои не ги исполнуваат условите од овој закон, како и некомплетните и ненавремено доставените понуди на јавниот оглас Комисијата нема да ги разгледува.

Член 7-б

Право на учество на јавниот оглас имаат домашни физички и правни лица и странски правни лица.

Лицата од ставот 1 на овој член треба да се регистрирани во единствен регистар на земјоделски стопанства и да располагаат со добиток.

Странските правни лица од ставот 1 на овој член имаат право да учествуваат на јавен оглас доколку имаат регистрирано подружници во Република Македонија.

Право на учество на јавниот оглас немаат правни и физички лица кои ги немаат платено даноците и други јавни давачки и кои ги немаат намирено обврските по основ на претходно склучени договори за користење на пасишта во државна сопственост.

Право на учество немаат правни лица за кои е отворена стечајна или ликвидациона постапка.

Член 7-в

Комисијата врши рангирање на најповолни понудувачи според највисок процент на пополнување на капацитет на огласеното пасиште.

Во случај на пополнување на еднаков процент од двајца или повеќе понудувачи, критериумот за избор на најповолен понудувач е според местото на живеење, односно седиштето на понудувачот во однос на огласеното пасиште.

Кога двајца или повеќе понудувачи ги исполнуваат критериумите наведени во ставовите 1 и 2 на овој член за најдобар понудувач се избира прво поднесената понуда.

Член 7-г

Комисијата за спроведувањето на постапката води записник за отворање на понудите, изготвува извештај за евалуација на понудите и е должна во рок од 15 дена по завршувањето на јавниот оглас да достави предлог за избор на најповолен понудувач до Владата на Република Македонија.

Владата на Република Македонија врз основа на доставениот предлог од ставот 1 на овој член донесува одлука за избор на најповолен понудувач.

По донесувањето на одлуката од ставот 2 на овој член, во рок од 15 дена, Јавното претпријатие за пасишта ги известува учесниците по писмен пат за извршениот избор.

Понудувачот кој не е задоволен од извршениот избор по јавниот оглас, во рок од 30 дена од приемот на одлуката, може да покрене тужба пред надлежниот Управен суд.

Член 8

За користење на пасиштата од член 7 став 1 на овој закон и утврдување на меѓусебните права и обврски, Јавното претпријатие за пасишта и корисникот на пасиштето склучуваат договор.

Договорот од став 1 на овој член се склучува најмногу до 10 години и особено содржи:

- начин на користење на пасиштето;
- времетраење на користењето на пасиштето;
- капацитет на пасиштето;
- висина на пашарината;
- користење на инфраструктурни објекти и
- заштита на пасиштата.

Корисникот на пасиштето не може стекнатото право на користење на пасиштето да го пренесе на друго лице.

Договорот од ставот 1 на овој член може да се продолжи под услов ако корисникот во целост ги исполнил обврските од договорот и поднесе барање најдоцна шест месеци пред истекувањето на договорот. По барањето директорот на Јавното претпријатие за пасишта, најдоцна во рок од 30 дена пред истекот на договорот, може да го продолжи важењето на договорот за уште пет години со анекс на договорот.

Исполнувањето на условот од ставот 4 на овој член го утврдува Комисијата од членот 7-а став 3 на овој закон.

Член 8-а

Јавното претпријатие за пасишта изготвува и води регистар на пасишта во државна сопственост.

Министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство ги пропишува формата, содржината и начинот на водење на регистарот на ставот 1 на овој член.

Член 9

За користење на пасиштето корисникот плаќа пашарина еднаш годишно на Јавното претпријатие за пасишта најдоцна до 31 декември во тековната година.

Член 9-а

Се забранува разорување и узурпација на пасиштата како добро од општ интерес за Републиката.

Член 10

За поставување на времени објекти (трла, поила и слично) корисникот на пасиштето е должен да бара согласност од Јавното претпријатие за пасишта.

Против Решението за бараната согласност за поставување времени објекти предвидени во став 1 на овој член, може да се изјави жалба до Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство.

Член 11

Јавното претпријатие за пасишта може да го одземе пасиштето или дел од него од корисникот на пасиштето, ако тој не се придржува на начинот на користење на пасиштето утврден со договорот од член 8 на овој закон.

III. НАДЗОР

Член 12

Надзор над спроведувањето на одредбите на овој закон врши Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство.

Работите на инспекцискиот надзор ги вршат земјоделски инспектори.

Член 13

Во вршењето на надзорот земјоделскиот инспектор е овластен да нареди:

- напуштање на пасиштето во случаи кога тоа се користи без склучен договор и
- отстранување на поставените времени објекти (трла, поила и слично), доколку објектите се поставени спротивно на член 10 од овој закон.

Член 14

За отстранување на утврдените негативности, инспекторот за земјоделство донесува решение во рамките на овластувањата утврдени со овој закон.

Жалба против решението од став 1 на овој член може да се изјави до министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство.

Жалбата од став 2 на овој член не го одлага извршувањето на решението, ако со неизвршувањето на утврдените мерки ќе се предизвикаат последици кои тешко можат да се отстранат.

Член 14-а

Постапка за едукација

Доколку при вршењето на инспекцискиот надзор државниот инспектор за земјоделство утврди дека е сторена неправилност од членот 16 на овој закон е должен да состави записник во кој ќе ја утврди сторената неправилност со укажување за отстранување на утврдената неправилност во определен рок и со истовремено врачување на покана за спроведување на едукација на лицето или субјектот каде што е утврдена неправилноста при вршењето на инспекцискиот надзор.

Формата и содржината на поканата за едукација, како и начинот на спроведување на едукацијата ги пропишува министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство.

Едукацијата ја организира и спроведува Државниот инспекторат за земјоделство во рок не подолг од осум дена од денот на спроведувањето на инспекцискиот надзор.

Едукацијата може да се спроведе за повеќе утврдени исти или истородни неправилности за еден или за повеќе субјекти.

Доколку во закажаниот термин лицето или субјектот над кој се спроведува едукација не се јави на едукацијата ќе се смета дека едукацијата е спроведена.

Доколку лицето или субјектот над кој се спроведува едукација се јави на закажаната едукација и истата ја заврши ќе се смета дека е едуциран по однос на утврдената неправилност.

Доколку државниот инспектор за земјоделство при спроведување на контролниот надзор утврди дека се отстранети утврдените неправилности од ставот 1 на овој член, донесува заклучок со кој ја запира постапката на инспекцискиот надзор.

Доколку државниот инспектор за земјоделство при спроведување на контролниот надзор утврди дека не се отстранети утврдените неправилности од ставот 1 на овој член поднесува барање за поведување на прекршочна постапка пред надлежниот прекршочен орган.

Државниот инспекторат за земјоделство води евиденција за спроведената едукација на начин пропишан од министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство.

Член 14-6

Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство - Државниот инспекторат за земјоделство за извршените контроли изготвува квартални извештаи и ги објавува на веб страницата на Министерството на унифициран квартален преглед.

IV. ПРЕКРШОЧНИ ОДРЕДБИ

Член 15

Глоба во износ од 3.000 евра во денарска противвредност ќе му се изрече на правното лице односно трговец поединец за прекршок, ако:

1. Го напасува добитокот на пасиште за кое нема склучено договор или не се придржува на правата и обврските утврдени со договорот (член 8 ставови 1 и 2, член 9),

2. Го пренесе стекнатото право на друго лице (член 8 став 3).

3. Поставува времени објекти без согласност (член 10).

4) презема дејствија спротивно на членот 9-а од овој закон.

Глоба во износ од 30% од одмерената глоба за правното лице, односно трговец поединец ќе му се изрече и на одговорното лице во правното лице, односно трговец поединец за прекршоците од ставот (1) на овој член.

Покрај глобата од ставот 1 на овој член на правното лице ќе му се изрече и прекршочна санкција привремена забрана за вршење на дејност во траење до 30 дена.

Член 16

Глоба во износ од 300 до 450 евра во денарска противвредност ќе се изрече за прекршок и на физичко лице ако стори некое од дејствијата на членот 15 од овој закон.

Член 16-а

(1) За прекршоците утврдени во членовите 15 и 16 од овој закон прекршочна постапка води и прекршочна санкција изрекува Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство (во натамошниот текст: Прекршочниот орган).

(2) Прекршочната постапка од ставот (1) на овој член пред Прекршочниот орган ја води Комисија за одлучување по прекршок (во натамошниот текст: Прекршочната комисија) формирана од страна на министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство.

(3) Прекршочната комисија е составена од овластени службени лица вработени во Министерство за земјоделство, шумарство и водостопанство, од кои едно ја врши функцијата на претседател на Прекршочната комисија.

(4) Прекршочната комисија е составена од три члена од кои:

- еден дипломиран правник, со положен правосуден испит со пет години работно искуство во својата област,
- еден дипломиран земјоделски инженер со пет години работно искуство во својата област и
- еден дипломиран шумарски инженер со пет години работно искуство од областа на шумарските науки.

(5) Прекршочната комисија се избира со времетраење од три години со право на реизбор на членовите.

(6) За претседател на Прекршочната комисија може да биде избран само дипломиран правник со положен правосуден испит.

(7) Прекршочниот орган одлучува по прекршоците и изрекува прекршочни санкции утврдени со овој закон.

(8) Покрај членовите на Прекршочната комисија министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство може да определи секретар на Прекршочната комисија кој врши административни работи за Комисијата и заменици членови кои, по исклучок, учествуваат во работата на Прекршочната комисија во случај на отсуство на некој од членовите.

(9) Прекршочната комисија донесува деловник за својата работа.

(10) Против решенијата на Прекршочниот орган, со кои се изрекува прекршочна санкција може да се поднесе жалба до Државната комисија за одлучување во втор степен во областа на инспекцискиот надзор и прекршочната постапка.

Член 16-б

(1) За прекршоците утврдени во членовите 15 и 16 од овој закон, државниот инспектор за земјоделство е должен на сторителот на прекршокот да му предложи постапка за порамнување со издавање на прекршочен платен налог, пред да поднесе барање за поведување на прекршочна постапка.

(2) Прекршочниот платен налог содржи лично име, адреса, и единствен матичен број на граѓанинот, ако се работи за странец и број на патната исправа и држава, а за правно лице назив, седиште и даночен број, местото и времето на сторување на прекршокот, правната квалификација на прекршокот, износот на глобата, број на сметката за плаќање и правна поука.

(3) По приемот и потпишувањето на прекршочниот платен налог сторителот на прекршокот е должен да ја плати изречената глоба во рок од осум дена од приемот на прекршочниот платен налог на сметката означена во платниот налог.

(4) Сторителот на прекршокот кој ќе ја плати глобата во рокот од ставот (3) на овој член ќе плати половина од изречената глоба, за кое право се поучува во правната поука.

(5) Ако сторителот на прекршокот не ја плати глобата во рокот од ставот (3) на овој член државниот инспектор за земјоделство поднесува барање за поведување на прекршочна постапка до прекршочен орган.

(6) Ако сторителот на прекршокот одбие да го прими и потпише прекршочниот платен налог, државниот инспектор за земјоделство е должен веднаш да поднесе барање за поведување на прекршочна постапка до прекршочен орган.

(7) Државниот инспектор за земјоделство е должен да води евиденција за издадените прекршочни платни налози и за исходот на покренатите постапки.

(8) Во евиденцијата од ставот (9) на овој член се собираат обработуваат и чуваат следниве податоци име и презиме, односно назив на сторителот на прекршокот, живеалиште, односно претојувалиште, седиште, вид на прекршокот, број на прекршочен платен налог кој му се издава и исходот на постапката.

(9) Личните податоци од ставот (10) на овој член се чуваат пет години од денот на внесување во евиденцијата.

(10) Формата и содржината на прекршочниот платен налог ги пропишува министерот за земјоделство, шумарство и водостопанство.

Член 16-в

Одмерувањето на висината на глобата за правното лице, односно трговец поединец за прекршоците во овој закон ќе се врши согласно со Законот за прекршоците.

V. ПРЕОДНИ И ЗАВРШНИ ОДРЕДБИ

Член 17

Владата на Република Македонија ќе го основа јавното претпријатие за пасишта во рок од два месеца од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 18

До основањето на Јавното претпријатие за пасишта корисниците на пасиштата пашарината ја плаќаат на сметка на Министерството за земјоделство, шумарство и водостопанство.

Член 19

Правата, обврските, средствата и другиот имот на самоуправните интересни заедници за користење на пасиштата и утрините ги презема Јавното претпријатие за пасишта, врз основа на завршен биланс, според попис што ќе го изврши комисијата за попис, формирана од Владата на Република Македонија во рок од еден месец од денот на основањето на Јавното претпријатие за пасишта.

Член 20

Работниците на самоуправните интересни заедници за управување и користење на пасиштата и утрините ги презема Јавното претпријатие за пасишта, согласно со актот за систематизација.

Член 21

Јавното претпријатие за пасишта во рок од шест месеци од денот на влегувањето во сила на овој закон, ќе распише оглас за давање на пасиштата на користење.

Договорите за користење на пасиштата склучени пред влегувањето во сила на овој закон, важат до истекување на рокот утврден во договорите.

Член 22

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Завршна одредба
од Законот за изменување и дополнување на
Законот за пасиштата (*"Службен весник на РМ" бр.101/00*)

Член 3

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во "Службен весник на Република Македонија".

Завршна одредба
од Законот за изменување и дополнување на
Законот за пасиштата (*"Службен весник на РМ" бр.89/08*)

Член 7

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Завршна одредба
од Законот за изменување на Законот за пасиштата
(*"Службен весник на РМ" бр.105/09*)

Член 3

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Преодни и завршни одредби
од Законот за изменување и дополнување на
Законот за пасиштата (*"Службен весник на РМ" бр.42/10*)

Член 3

Договорите за користење на пасишта склучени пред влегувањето во сила на овој закон, продолжуваат да важат до истекот на рокот утврден во договорот.

Постапките за давање на користење на пасиштата започнати пред влегувањето во сила на овој закон ќе завршат согласно со одредбите од овој закон.

Член 4

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Преодни и завршни одредби од Законот за изменување и дополнување на Законот за пасиштата ("Службен весник на РМ" бр.116/10)

Член 4

Подзаконските акти од овој закон ќе се донесат во рок од 15 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 5

Се овластува Законодавно-правната комисија на Собранието на Република Македонија да утврди пречистен текст на Законот за пасиштата.

Член 6

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Преодни и завршни одредби од Законот за изменување и дополнување на Законот за пасиштата ("Службен весник на РМ" бр.164/13)

Член 7

Подзаконските акти предвидени со овој закон ќе се донесат во рок од 60 дена од денот на влегувањето во сила на законот.

Член 8

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Преодни и завршни одредби од Законот за изменување и дополнување на Законот за пасиштата ("Службен весник на РМ" бр.193/15)

Член 6

Подзаконскиот акт утврден со овој закон ќе се донесе најдоцна во рок од 30 дена од денот на влегувањето во сила на овој закон.

Член 7

Се овластува Законодавно - правната комисија на Собранието на Република Македонија да утврди пречистен текст на Законот за пасиштата.

Член 8

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Завршна одредба од Законот за изменување на Законот за пасиштата (*"Службен весник на РМ" бр.215/15*)

Член 2

Овој закон влегува во сила осмиот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.